

کتابچه حقوق گیرنده خدمت

PATIENT'S RIGHTS

بیمارستان چشم پزشکی دکتر خدادوست

واحد حقوق گیرنده خدمت

زمستان ۱۳۹۸

۲	• مقدمه
۳	• چکیده منشور حقوق بیمار
۴	• مقررات عمومی
۵	• شماره تلفن های داخلی بیمارستان
۶	• راهنمای طبقات
۷	• بیمه های طرف قرارداد
۷	• خدمات ارائه شده
۸	• نحوه دسترسی به پزشک معالج
۸	• راهنمای مذهبی بیماران
۹	• راهنمای استفاده از سامانه نوبت دهی
۱۰	• پوشش کارکنان
۱۱	• ابلاغ
۱۲	• خط مشی-دستورالعمل-روش اجرایی

مقدمه:

هدف از تدوین کتابچه حاضر، ضرورت اجرای حقوق گیرنده خدمت در این مرکز، دفاع از حقوق افراد (به خصوص بیمار) در راستای اصل تکریم، حفظ حرمت و محافظت از جسم و جان در موقع بیماری به ویژه در فوریت های پزشکی بدون هر گونه تبعیض در نژاد، جنس، سن، خویشاوندی، رتبه و جایگاه اجتماعی، تحصیلات و ... می باشد.

بیمار حق دارد که از مراقبت توام با احترام و تکریم برخوردار شود، از پزشکان و افراد دیگر تیم مراقبتی و درمانی خود در مورد تشخیص، نوع درمان و پیش آگهی بیماری، اطلاعات دقیقی کسب کند، در مورد ادامه یا رد درمان توصیه شده، تصمیم گیری کند.

برنامه درمانی اش محترمانه نگه داشته شود و در موارد قصور در خدمات پزشکی، راهنمایی گردد.

منشور حقوق بیمار در تمامی راهروهای بخش های درمانی نصب شده و مواردی که بیمار حق دارد بداند در آن ذکر

شده است لطفاً حتماً آن را مطالعه فرمایید:

هوالشافی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور

چکیده منشور حقوق بیمار در ایران

۱ - دریافت مطلوب خدمات سلامت، حق بیمار است.

ارائه خدمات سلامت باید:

- شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش ها، اعتقادات و فارغ از هرگونه تبعیض از جمله: قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد.
- درسیع ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار باشد.
- در مراقبت های ضروری و فوری (اورژانسی)، ارائه خدمات بدون توجه به قدرت گیرد. در موارد غیر فوری براساس ضوابط تعیین شده باشد.
- در مراقبت های ضروری و فوری (اورژانسی)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار به واحد مجهر فراهم گردد و ...

۲ - اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.

محتوای اطلاعات باید شامل:

- ارائه آموزش های ضروری برای استمرار درمان
- اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب، درد و ویژگی های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و... در اختیار وی قرار گیرد.
- بیمار می تواند به کلیه اطلاعات ثبت شده در پرونده بالینی خود دسترسی داشته، تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید و ...
- ضوابط و هزینه های قابل پیش بینی اعم از خدمات درمانی و غیردرمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم های حمایتی در زمان پذیرش...

۳ - حق انتخاب و تصمیم گیری آزادانه بیمار در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود.

محدوده انتخاب و شرایط تصمیم گیری درباره موارد ذیل می باشد:

- انتخاب پزشک معالج و مراکز ارائه کننده خدمات سلامت در چارچوب ضوابط.
- انتخاب و نظرخواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور .
- پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار جهت تصمیم گیری و انتخاب داده شود و ...

۴ - ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد.

- رعایت اصل رازداری راجع به کلیه اطلاعات مربوط به بیمار الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثناء کرده باشد.
- در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حریم خصوصی بیمار احترام گذاشته شود و کلیه امکانات لازم جهت تضمین حریم خصوصی فراهم گردد .
- فقط بیمار، گروه درمانی، افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می شوند می توانند به اطلاعات پرونده بیمار دسترسی داشته باشند.
- بیمار حق دارد در کلیه مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد و ...

۵ - دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار است.

- هر بیمار حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید.
- بیماران حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایات خود آگاه شوند.
- خسارت ناشی از خطای کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات، مطابق مقررات در کوتاه ترین زمان ممکن جبران گردد و ...

مراجعه کننده گرامی:

– دستورالعمل کامل حقوق گیرندگان خدمت در کلیه ایستگاه های پرستاری بخش ها همچنین وب سایت بیمارستان جهت مطالعه موجود می باشد.

– شما می توانید در صورت داشتن هرگونه سوال در خصوص رعایت حقوق گیرندگان خدمت به مسؤول وقت رسیدگی و پاسخگویی به شکایات بیمارستان مراجعه نمایید.

مدیریت تحول اداری
کمیته تکمیل اریاب و جمع

مقررات عمومی:

- دستبند شناسایی بیمار نشانگر هویت بیمار، در بیمارستان است لطفا در حفظ و نگهداری آن کوشاید.
- بر اساس فرایند شناسایی همراهان بیمار، کارت همراه توسط پرستار راهنمای پذیرش بیمار، ارائه میگردد لطفا در هنگام ترخیص، کارت را به انتظامات تحويل دهید.
- به منظور جلوگیری از انتقال عفونت، بهداشت دست را رعایت کنید. محلولهای استریلیوم در اتاق ها و راهروها به همین منظور موجود می باشد.
- از نشستن روی تخت بیمار خودداری کنید.
- دو عدد سطل زرد و آبی در اتاق ها موجود است. سطل زرد جهت وسایل آلوده و زباله های عفونی و سطل آبی جهت زباله های عادی و باقی مانده غذای شماست.
- استفاده از تلفن همرا را محدود نموده و در حالت بی صدا نگهدارید.
- طبق مقررات وزارت بهداشت درمان، اجازه عمل و اقدام درمانی از خود بیمار گرفته می شود در مواردی که بیمار به سن قانونی نرسیده (۱۸ سال) یا دچار اختلالات ذهنی است فقط پدر، ولی قانونی بیمار و مادر در صورت داشتن برگ حضانت اجازه رضایت دارد. رضایت همسر جهت خانم ها در کلیه عمل های زیبایی (پلک، بینی و...) الزامی می باشد.
- در سایت اینترنتی بیمارستان، خدمات قابل ارائه و فیلم های آموزشی و بروشور و اطلاعات جامع در مورد امراض چشمی و روشهای درمانی آنها وجود دارد.
- در بخش های بیمارستان وسایل لازم جهت برگزاری نماز از جمله سنگ تیمم، مهر و سجاده، قرآن و مفاتیح موجود می باشد.
- در صورتی که پس از ترخیص از بخش نیاز به ارتباط با پزشک معالج خود داشته باشید، می توانید از طریق تماس با درمانگاه (۰۷۱-۰۷۰-۳۶۲۷۷۰ و داخلی ۱۲۵) و یا در صورت داشتن مشکل حاد و اورژانسی با مراجعه به اورژانس در هر ساعت از شبانه روز پیگیری مشکلات پس از عمل جراحی را انجام دهید
- کلیه کارکنان بیمارستان دکتر خدادوست خود را متعهد می دانند تا در محیطی آرام به شما عزیزان همانند اعضای خانواده خود ارائه خدمت نمایند لطفا در صورت داشتن هرگونه نارضایتی ، پیشنهاد ، انتقاد جهت ارتقاء خدمات به مراجعین و بیماران، مراتب را بصورت مكتوب از طریق ثبت در فرم رسیدگی به شکایات/پیشنهاد و انتقادات و یا حضوری با مراجعه به واحد پیگیری امور بیماران در ساعات اداری (طبقه پنجم) و یا دفتر پرستاری در شبیفت عصر و شب (طبقه دوم) اعلام نمایید
- مرکز MCMC با شماره ۱۸۱۹ در تمام ساعت شبانه روز پاسخگوی شما جهت رسیدگی به شکایات می باشد.

شماره تلفن های داخلی بیمارستان:

داخلی	واحد	داخلی	واحد	داخلی	واحد	داخلی	واحد
۲۱۴	۶ مطب	۱۴۶	لاندروی	۱۲۵-۱۲۴	درمانگاه	۱۲۰	اتفاق دید
۲۱۵	۷ مطب	۱۹۰-۲۲۱-۲۰۵	دفتر مدیویت کیفیت	۲۱۷	دفتر امور مددکاری و مسئول درمانگاه	۱۲۱	آبدارخانه
۱۱۹	۸ مطب	۱۶۱	دفتر کنترل عفوونت	-۱۱۵-۱۰۷ ۱۵۷	پذیرش سرباپی	۱۷۳	اتفاق بیهوشی
۱۲۲	۹ مطب	۱۶۶	سالن کنفرانس	۲۲۸	پذیرش بستری	۱۳۵-۱۳۲	اتفاق پزشکان
۲۱۸	۱۰ مطب	۱۱۶	عینک سازی	۲۲۷	ترحیص	-۱۶۸-۱۷۸-۲۲۵ ۱۳۱-۱۶۵	اتفاق عمل
۱۲۹	۱۲ مطب	۱۵۸	دفتر بهداشت محیط	۲۲۶	صندوق بستری	۱۱۴	ریکاوری
۱۵۳	C.S.R	۱۶۰-۲۰۴	دفتر پرستاری	۱۳۰-۱۲۶	صندوق سرباپی	۱۹۶	آموزش
۱۷۰	H.I.S	۱۳۹	دفتر تجهیزات پژوهشی	-۱۵۹-۱۴۳ ۱۸۰	دفتر امور مالی	۱۴۷	آزمایشگاه
۱۰۶	نوبت دهی	۲۰۹-۲۰۸	دفتر ریاست	۲۰۳	دفتر مدیر مالی	۱۵۱	اطلاعات اورژانس
		۹-۳۰۱-۱۰۱	مرکز تلفن	۱۴۱	حسابرسی داخلی	۱۳۳	انبار اتفاق عمل
		۱۲۸-۱۱۷	بایکانی	۲۰۱-۱۱۱	دفتر امور اداری	۱۵۰	انبار داروخانه
		۱۹۵	WELCOME	۱۴۴	داروخانه	۱۴۹	انبار ملزومات
		۱۰۹	۱ مطب	۱۳۸	لیزر	۱۳۶	انتظامات
		۱۶۳	۲ مطب	۱۵۲	پاراکلینیک	۱۴۸	اورژانس
		۱۱۲	۳ مطب	۱۴۵	رادیولوژی	۱۱۳-۱۱۰	بخش یک
		۱۲۳	۴ مطب	۲۱۹-۲۲۰	بخش لیزیک	۱۳۴-۱۴۰	بخش دو
		۲۱۳	۵ مطب	۱۵۴	تاسیسات	۲۲۲-۲۳۷	بخش سه
۳۶۲۷۷۰۷۰			تلفن بیمارستان دکتر خدادوست				
۳۶۲۸۷۲۹۴			فاکس بیمارستان دکتر خدادوست				
۷۱۸۳۹۱۴۴۱۷			کد پستی بیمارستان دکتر خدادوست				

راهنمای طبقات:

طبقه همکف شامل :	طبقه سوم شامل :	طبقه دوم شامل :	زیرزمین شامل :	طبقه همکف شامل :
۱- اطلاعات	۱- آزمایشگاه	۱- بخش جراحی دو	۱- اتاق لیزر	۱- اطلاعات
۲- پذیرش سرپایی	۲- رادیولوژی	۲- بخش جراحی سه	۲- واحد فناوری اطلاعات (IT)	۲- پذیرش سرپایی
۳- درمانگاه	۳- انبار بیمارستان	۳- سالن کنفرانس	۳- بخش جراحی ۴	۳- درمانگاه
۴- صندوق سرپایی	۴- لاندروی	۴- مدیریت پرستاری	۴- طبقه چهارم شامل :	۴- صندوق سرپایی
۵- داروخانه	۵- CSSD	۵- تجهیزات پزشکی	۵- ۱- اتاق عمل لیزیک	۵- داروخانه
۶- اورژانس	۶- مدیریت کیفیت	۶- پاراکلینیک	۶- ۱- دفتر ریاست	۶- اورژانس
۷- مرکز مخابرات	۷- بخش جراحی یک	۷- کنترل عفونت	۷- ۱- دفتر پیگیری امور بیماران	۷- مرکز مخابرات
۸- عینک سازی	۸- اتاق عمل	۸- ایمنی	۸- ۲- دفتر ریاست	۸- عینک سازی
۹- آبدارخانه	۹- ریکاوری	۹-	۹- ۲- دفتر پیگیری امور بیماران	۹- آبدارخانه
۱۰- بانک	۱۰-	۱۰-	۱۰- ۳- دبیرخانه	۱۰- بانک

طبقه اول شامل :

ساختمان شماره ۲:

۱- امور مالی

طبقه همکف :

۲- واحد منابع انسانی

۱- نمازخانه

۳- واحد کارگرینی

۲- بایگانی

۴- واحد تدارکات

۳- انبار ملزومات

۵- حسابرسی

۴- واحد مدیریت اطلاعات و سلامت بیمار

۶- امور بیمه

۵- بهداشت محیط

۶- بهداشت حرفه ای

بیمه های طرف قرارداد

SOS (پاسارگاد، حافظ، سامان، تجارت نو، معلم، مخابرات)

این مرکز آماده ارائه خدمت به شما عزیزان در زمینه های زیر می باشد:

پاراکینیک

انجام عکسهای تشخیصی چشم از جمله عکسهای مربوطه به قرنیه و شبکیه و پلاستیک و آب سیاه و...

اتاق لیزر

لیزر PRP: جهت لیزر شبکیه چشم (مثال: افراد دیابتی).

دستگاه لیزر PI: جهت لیزر در فشار چشم بالا.

دستگاه لیزر capsul: پاکسازی لنز مصنوعی داخل چشم.

آزمایشگاه

پذیرای انجام کلیه آزمایشات تخصصی و غیر تخصصی می باشیم.

رادیولوژی

تصویر برداری ساده اندام فوقانی و تحتانی و سر و گردن.

داروخانه

داروها و قطره های تخصصی چشم و داروهای عمومی موجود می باشد.

اتاق عمل لیزیک

انجام عمل های:

PRK، لیزیک، لازک (رفع عیوب انکساری چشم جهت برداشتن عینک)

CCL (جهت جلوگیری از پیشرفت قوز قرنیه)

نحوه دسترسی به پزشک معالج و اعضای تیم پزشکی

بیمار عزیز

۱. پرستار شما در بخش های جراحی ضمن معرفی خود، نام پزشک شما را یاد آور خواهد شد و از زمان بستری شدن در بخش تا زمان ترخیص، در صورت داشتن هرگونه سوال و یا مشکل می‌توانید پرستار خود را در جریان گذاشته، ایشان پاسخگوی شما خواهند بود.
۲. در صورت داشتن مشکل حاد و اورژانسی در هر ساعت از شبانه روز می‌توانید به اورژانس مراجعه کنید.
۳. پیگیری مشکلات پس از عمل جراحی، از طریق تماس با درمانگاه با شماره ۰۷۱-۳۶۲۷۷۰۷۰، داخلی ۱۲۵ امکان پذیر می‌باشد.

راهنمای مذهبی بیماران

بیمار عزیز

در صورتی که شما تابع دین اسلام هستید می‌توانید با راهنمایی پرستار خود از امکانات مربوط در بخش در حین بستری استفاده نمایید.

در صورتی که جز اقلیت های مذهبی هستید می‌توانید برای سوالات دینی خود در صورتی که پرستار نتواند پاسخگو باشد از ایشان بخواهید که شماره تلفن های مربوطه را در اختیارتان قرار دهند تا بتوانید پاسخ سوالات خود را بیابید.

راهنمای استفاده از سامانه نوبت دهی

نوبت دهی اینترنتی پزشکان

www.khodadoust.info

www.shafadoc.ir

برای رزرو نوبت به سامانه نوبت دهی مراجعه نمایید و یا با اسکن کد QR زیر (توسط برنامه بارکد خوان)، اپلیکیشن شفاداک را روی گوشی خود نصب نمایید. همچنین می توانید اپلیکیشن را از طریق برنامه بازار (گوشی های اندرویدی) و سیب اپ (گوشی های iOS) دانلود و نصب کنید.

دانلود

از سیب اپ

گوشی های iOS

دانلود از بازار

گوشی های اندرویدی

نوبت دهی تلفنی:

۰۷۱-۳۶۲۸۰۴۴۳

۰۷۱-۳۶۲۸۰۴۴۴

پوشش کارکنان:

رده های شغلی مختلف در بیمارستان معمولاً لباس متفاوتی دارند که میتوانید از طریق قاب نصب شده در بخش، رده های شغلی را شناسایی کنید هر چند که مطمئن ترین راه شناسایی پرسنل، کارت شناسایی آنها می باشد.

ابلاغ ها:

نیاز به مشاوره با پزشک دوم

در صورت درخواست بیمار به نیاز به مشاوره با پزشک دوم، اینچارج بخش هماهنگی لازم را برای اخذ موافقت پزشک معالج برای نظرخواهی از سایر پزشکان انجام می‌دهد. سرپرستار بخش درخواست بیمار را به سوپروایزر وقت گزارش می‌دهد. سوپروایزر وقت، هماهنگی لازم را برای مشاوره پزشک مورد نظر(دوم)جهت نظرخواهی بیمار انجام می‌دهد. پزشک دوم دستورات خود را در سرنسخه آرم دار بیمارستان ثبت می‌نماید. پس از ویزیت پزشک دوم، دستورات وی به اطلاع پزشک معالج بیمار می‌رسد. در صورت تائید پزشک معالج دستورات پزشک مشاور، اجرا می‌شود. بدیهی است دستورات پزشک دوم جنبه مشاوره داشته و در صورت تائید پزشک اول قابل اجرا است.

رعايت اصل محترمانگي

با توجه به الزام حفاظت از اطلاعات درمانی بیمار و رعايت اصل محترمانگی درج هر گونه نام و نام خانوادگی، تشخيص بیماری و سایر اطلاعات درمانی بر روی جلد پرونده بیمار و تابلوی موجود بربخش و بالین بیمار ممنوع می‌باشد. در صورت درخواست همراهان بیمار(چنانچه یکی از همراهان پزشک/پیراپزشک و سایر رشته‌های وابسته به گروه پزشکی باشد و تقاضای پرونده بیمار را نماید)جهت مطالعه پرونده صرفاً با اعلام رضایت بیمار یا ولی قانونی او(والدین، سرپرستان قانونی افراد صغیر و نمایندگان قانونی) او موافقت شود.

آخرین دستورالعمل ها، خط مشی ها، روش اجرایی حقوق گیرنده خدمت

عنوان خط مشی: راهنمایی و هدایت گیرنده خدمت در سطح بیمارستان

راهنمایی و هدایت گیرنده خدمت در بیمارستان به روش های ذیل انجام می شود:

۱- تابلو های جهت دار رنگی:

این تابلوها هر کدام معرف یک واحد بخش بیمارستان می باشند و بیمار با دنبال کردن رنگ و جهت نشان داده شده به واحد بخش مورد نظر می رسد.

۲- تابلو های راهنمای:

- تابلو راهنمای کلی بخش های درمانی و غیر درمانی در ورودی بیمارستان نصب گردیده است.
- تابلوی راهنمای طبقات که در هر طبقه در کنار آسانسور نصب می باشد و با تغییرات بیمارستان توسط مسئول پیگیری حقوق گیرنده خدمت بازنگری صورت می گیرد.
- تابلو اسمی واحد ها که به دو زبان فارسی و انگلیسی تهیه و در ورودی هر واحد نصب شده است.

۳- کتابچه راهنمای بیماران بستری:

در این کتابچه معرفی بیمارستان و کلیه واحد ها و طبقات و شماره تلفن بخش های مورد لزوم بیمار و همراهان وی/ منشور حقوق بیمار/ نحوه نوبت دهی اینترنتی و تلفنی/ اسمای پزشکان/ مراحل قبل از عمل جراحی/ نحوه دسترسی به پزشک معالج و ... توسط کارشناس دفتر کیفیت و پیگیری کننده حقوق گیرندگان بیمار تعیین شده است و هر سال باز نگری می شود، ارائه گردیده است و توسط پرسنل پذیرش بستری به بیمار ارائه می گردد

۴- پرسنل اطلاعات/انتظامات :

- پرسنل انتظامات که در ورودی بخش های مختلف حضور دارند پاسخگویی به مراجعین در رابطه با بخش های مختلف، پزشکان حاضر در درمانگاه و هر گونه اطلاعات در رابطه با بیمارستان را با حوصله و با برقراری ارتباط محترمانه و بیانی قابل فهم انجام می دهند.
- در صورت نیاز به نوبت گیری، پرسنل مسئول نوبت دهی، راهنمایی کامل جهت گرفتن شماره از استند را انجام می دهند.

نکته: پرسنل انتظامات جهت حفظ سلامت کودکان ، محدودیتهای خاصی را در خصوص ورود کودکان به بخش در ساعت ملاقات اعمال می نمایند در صورتی که والدین یا اقوام درجه یک کودک، در بخش، بستری باشد امکان ملاقات کودک را (حداکثر تا سقف یک ساعت در ساعت ملاقات عمومی) با رعایت اصول ایمنی و کنترل عفونت (بر اساس هماهنگی با اینچارج بخش) فراهم می کند.

۵- پرسنل پذیرش:

- پرسنل پذیرش سرپایی اطلاعات لازم در خصوص خدمات درمانی که در بیمارستان انجام می گیرد بصورت شفاهی و از طریق پمفت به مراجعه کنندگان می دهند.

نکته: پرسنل پذیرش بستری کتابچه معرفی بیمارستان را در اختیار بیماران بستری قرار می دهد. (این کتاب شامل آدرس طبقات، شماره تلفن های بیمارستان، لیست پزشکان، دستورات قبل از بستری و ... می باشد).

نکته: جهت بیماران خارجی کارشناس IPD در ابتدای امر بیماران را هدایت می نماید و موارد تشخیصی_درمانی هتلینگ ایشان را پیگیری می کند.

۶- در بخش های بستری پرستاران:

۱- بیمار را پس از انجام پذیرش به اتاق خود راهنمایی می نماید و جهت هر بیمار یک پرستار به عنوان پرستار پاسخگو به بیمار خود را معرفی می نماید تا در حین بستری در برطرف کردن نیازهای (جسمی- مذهبی- هتلینگ- مراقبتی و...) بیمار اقدام نماید.

۲- پس از دستور ترخیص بیمار توسط پزشک نیز آموزش های خود مراقبتی لازم را به بیمار و همراه وی می دهد و همراه وی را در جهت انجام مراحل حسابداری، ترخیص و تهیه دارو راهنمایی می کنند.

۳- پزشک داروساز نیز با تحويل دارو به همراه بیمار، جهت نحوه استفاده دارو آموزش های لازم را می دهد.
نکته: پرسنل حاضر در سایر واحد ها و بخش ها نیز با توجه به تخصص خود، بیماران و مراجعین را راهنمایی نموده و پاسخگوی سوالات آنها می باشند.

خط مشی : نحوه اطلاع رسانی بدون هرگونه پنهان کاری و قایع ناخواسته منجر به خسارت برای بیمار / خانواده / مراجعین

۱- مسئول منابع انسانی در ابتدای هر سال ، پیگیری عقد قرارداد با بیمه های مسئولیت حرفه ای ، جهت حمایت از پرسنل در برابر هرگونه شکایت قضایی و قانونی که احتمال ایجاد مشکلات مالی برای کارکنان به همراه دارد را انجام می دهد.

۲- در صورت وقوع حادثه ای که بیمار را دچار عوارض یا پیامدهای ناخواسته کند پرسنل واحد مربوطه طبق فرایند گزارش وقایع ناخواسته بالا فاصله به واحد ایمنی / سوپروایزر وقت اطلاع رسانی می کند

نکته: در صورت بروز وقایع ناخواسته در شیفت های عصر و شب یا ایام تعطیل ، پرسنل به سوپروایزر وقت اعلام نموده ایشان پس از وارد کردن اطلاعات حادثه در سامانه **MCMC** با مسئول ایمنی / هماهنگ کننده ایمنی جهت گزارش واقعه تماس می گیرند.

۳- مسئول ایمنی / هماهنگ کننده ایمنی بعد از دریافت خبر طبق فلوچارت رسیدگی به وقوع مرگ و میر در حادث ۲۸ گانه با کد مدرک **W-07-08** اقدام می کند.

۴- هماهنگ کننده ایمنی با مشورت اعضای تیم **RCA** و با توجه به شرح واقعه و محل حادثه و شدت اسیب و افراد درگیر در حادثه ، مناسبترین فرد یا افراد(که می تواند از شخص خاطی تا مسئول فنی بیمارستان و یا تیم **RCA** متغیر باشد) را جهت اطلاع رسانی به بیمار / خانواده وی انتخاب می کند.

۵- فرد / افراد تعیین شده قبل از اطلاع رسانی ، تمامی واقعیات دخیل در حادثه را بر اساس رویداد نگار داستانی مرور و بررسی می کنند و در کمتر از ۲۴ ساعت اول (در اسرع وقت و قبل از اطلاع رسانی نامناسب و ناموثق به بیمار از منابع نامشخص) ، موضوع را با بیمار / خانواده وی مطرح می کنند. در مواردی که پیچیدگی رخداد وجود دارد ، مراحل مختلف بررسی و دستیابی به نتایج ، مرحله به مرحله و بدون پنهان کاری به بیمار / همراه وی توضیح داده می شود

۶- فرد / افراد تعیین شده جهت اطلاع رسانی محلی مناسب و امن را انتخاب می کنند (محلی ارام / بدون تردد / دارای حریم مناسب / دارای مکانی جهت نشستن افراد و بدون وسایل و تجهیزاتی که امکان آسیب به فرد یا دیگران وجود داشته باشد). و با

در نظر گرفتن شرایط ذیل اقدام به مطرح کردن (طبق دستورالعمل اطلاع رسانی خبر ناگوار) (شماره ۱ محور حقوق گیرنده خدمت) و ذکر مختصه به شرح ذیل اقدام کند:

- ❖ درک وضعیت بیمار
- ❖ ایجاد آمادگی در بیمار /خانواده وی با تشریح روند اقدامات درمانی
- ❖ تشریح رخداد خطأ و مسایل جانبی آن بر اساس **RCA**
- ❖ ابراز تاسف و عذرخواهی از بروز رخداد

نکته: در واقع بیان خطأ، عذرخواهی و تحریک نکردن بیمار برای انجام پروسیجرهای مرتبط با رخداد خطأ تنها کاری است که می توان انجام داد لذا ضروری است با رفتار متناسب و متعادل و به دور از عجز و التماس از بروز خشم و احیاناً رفتارهای انتقام جویانه تا حد امکان جلوگیری کنیم

❖ آمادگی برای واکنش هیجانی عاطفی از طرف مخاطبین که پیشنهاد می شود در این مرحله دقایقی سکوت شود تا افراد بتوانند هیجانات خود را اظهار نموده و با استفاده از تکنیکهای مربوط به ارتباط صحیح (شامل گوش دادن به صحبت‌های بیمار / تائید انچه بیان شده / ارتباط چشمی با بیمار / کاربرد تکنیکهای غیر کلامی صحیح و ...) سعی در ایجاد ارامش در بیمار کنند

❖ تشریح تغییر ایجاد شده در مسیر درمان بواسطه رخداد خطأ برای بیمار/همراه
❖ تشخیص انتظارات منطقی بیمار/همراه وی و اطلاع رسانی در زمینه تامین هزینه هایی که بواسطه رخداد خطأ ایجاد شده توسط بیمارستان، امکان تغییر پزشک در صورت تمایل بیمار و...

نکته: همکاری و همدلی در پرسنل بیمارستان باید به گونه ای باشد که بیان خطأ تنها از همین یک مسیر صورت گرفته و از تبادل اطلاعات از طریق پراکنده با اطرافیان بیمار حتی المقدور جلوگیری شود و با افراد خاطی در اطلاع رسانی ، برخورد گردد کادر درمان با رعایت جوانب محترمانگی از بازگو کردن حادثه برای سایر بیماران یا دیگر اعضاء خانواده و بستگان خودداری نماید(فقط اعضا درجه یک یا قیم قانونی)

نکته: بهتر است شخص فاعل خطأ در برنامه گفتن خطأ حاضر باشد اما در صورتی که احتمال خطر از سوی همراهان بیمار برای فرد خاطی وجود دارد می توان از حضور وی در جلسه خودداری کرد

۷- هماهنگ کننده ایمنی شرح کامل حادثه را در کمیته مرگ و میر مطرح می کند و در صورتی که در اثر حادثه بیمار متحمل آسیب و هزینه درمان (افزایش طول مدت اقامت و هزینه هتلینگ و دارو و لوازم و...) گردد بیمارستان جبران خسارت را طبق ابلاغ ریاست اعمال می نماید.

عنوان خطمشی : رعایت و حفظ حریم خصوصی گیرنده خدمت

۱- مسئول بخش جراحی، کلیه پرسنل (بخصوص پرسنل جدیدالورود) را جهت حفظ حریم خصوصی کاملاً توجیه می نماید. این موارد شامل:

- در زدن هنگام ورود به اتاق بیمار: کلیه پرسنل قبل از ورود به اتاق بیمار ملزم به در زدن و کسب اجازه از بیمار یا همراه وی می باشند. در اتاق های عمومی برای ورود به حریم بیمار (که با پرده محصور می باشد) با صدا کردن بیمار کسب اجازه میشود.
- محفوظ نگه داشتن فضای اطراف هر تخت: در اتاق های عمومی فاصله بین هر دو تخت بر اساس استاندارد های موجود ۱/۵ متر در نظر گرفته میشود و اطراف هر تخت با پرده های ضخیم و بلند محصور می گردد.
- افزایش حدود حریم بیمار: در صورت درخواست بیما و یا همراه وی مبنی بر افزایش حدود حریم خصوصی، با توجه به وضعیت بخش اتاق خصوصی در اختیار ایشان قرار می گیرد.
- بیمار حق دارد در تمام مراحل تشخیصی، درمانی از جمله معاینات ، فرد معتمد خود را به همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان ، حق کودک است مگر اینکه این امر برخلاف ضرورت های پزشکی باشد.
- افراد مجاز جهت ورود به حریم خصوصی بیمار، فقط شامل پزشک (پزشک جراح بیمار/پزشک بیهوشی/پزشک مقیم/پزشک مشاور)، کادر درمان، تیم کنترلی/نظرارتی، پرسنل خدماتی و تدارکاتی همان بخش می باشند که تنها در زمان ارائه خدمات و با رعایت قوانین و مقررات انطباق مجاز به حضور بر بالین بیمار می باشند.
- عدم حضور پرسنل همگن، مانع برای کمک رسانی فوری به گیرنده خدمت و ارائه خدمات در زمان اورژانس به بیماران نخواهد بود.

۲- حفظ پوشش بیمار:

- * پرسنل تدارکات پس از پذیرش بیمار:
- بیمار را به اتاق شخصی اش راهنمایی می کند .
- لباس مخصوص بیمارستان را به بیمار تحویل می دهد .
- در مورد نحوه صحیح پوشیدن لباس ، بیمار را راهنمایی می کند.
- به بیماران خانم، جهت رفتن به اتاق عمل یا خارج شدن از بخش جهت انجام تست یا مشاوره، شنل مخصوص می دهد.
- پرسنل رادیولوژی در هنگام اقدامات تشخیصی (بخصوص در مورد خانم ها) جهت حفظ پوشش بیمار هر بار درب اتاق عکس را قفل می کند تا کسی وارد نشود.

*-پرسنل اتاق عمل:

- هنگامی که بیمار وارد اتاق عمل می شود در حفظ پوشش بیمار و ایجاد آرامش وی در زمان بیهوشی تلاش و دقت لازم را به عمل می آورد.

- در پوشیده ماندن مناطقی از بدن که در طول بیهوشی و عمل نیازی به مداخله ندارند تلاش می نماید.

*-پرستار بخش:

هنگام تحويل بیمار از ریکاوری روی بدن وی را با پتو و ملحفه کاملا می پوشاند.

هنگام انتقال بیمار از برانکارد ریکاوری به برانکارد بخش، لباس وی را مرتب و بدن وی را کاملا می پوشاند.

هنگام انتقال بیمار از روی برانکارد به روی تخت، بیمار به صورت کاملا پوشیده جابجا می شود.

- ۲- استفاده از پرسنل همگن: کمیته استخدام انتخاب نیرو را از هر دو گروه (زن و مرد) جهت همگن سازی در ارائه خدمات را تا حد امکان در نظر می گیرد. مسئول اتاق عمل بر اساس نوع عملها در صورت امکان و بخصوص بنا به درخواست بیمار و همراه وی در اتاق عمل و ریکاوری از پرسنل همگن استفاده می کند. پرسنل پرستاری (که معمولا خانم می باشد) در کنار بیماربر (که معمولا مرد می باشد) در هنگام نقل و انتقال بیمار در حفاظت پوشش بیمار دقت می کند.

عنوان خطمنشی : حمایت از گروههای آسیب پذیر و جمعیت های در معرض خطر

کلیه کارکنان شناخت کلی نسبت به گروه های آسیب پذیر را دارند و در اولین برخورد با هر بیمار (تریاژ یا ارزیابی اولیه بیمار توسط پرستار) وی را از نظر آسیب پذیر بودن بررسی می کند. پس از شناسایی، ارائه دهنده خدمت کلیه نیازهای بیمار را بررسی کرده و جهت برآورده کردن نیازهایش تلاش می کند.

پرستار بخش:

- ۱- شناسایی بیماران گروه آسیب پذیر را بر اساس استاندارد ب-۴-۲- محور مراقبت درمان و بر اساس مشاهده، گرفتن هیستوری (تاریخچه) از بیمار، سوابق پزشکی انجام می دهد.

- ۲- توانایی ها و عدم توانایی و نیازهای بیمار را (نظیر نیاز به مترجم به علت عدم آشنایی با زبان فارسی، نیاز به برانکارد، ویلچر و...) بدليل مشکلات جسمی مثل نایینایی) مورد بررسی قرار داده و امکانات لازم را در اختیار بیمار قرار می دهد.

- ۳- اتاق بیمار را از نظر تجهیزات لازم مورد بررسی قرار می دهد.

۴- در صورتی که بیمار جزء گروههای آسیب پذیر باشد، در داخل جلد پرونده، روی تگ های رنگی نوشته می شود و گزارش اقدامات انجام گرفته برای بیمار به اطلاع مددکار اجتماعی رسانده می شود.

✓ مسئول شیفت بیماران آسیب پذیر را جهت رفتن به اتاق عمل و ارائه سایر خدمات در اولویت قرار می دهد در صورت نیاز تحويل این بیماران به اتاق عمل پس از هماهنگی با اینچارج اتاق عمل با ویلچر یا برانکارد و از درب ریکاوری صورت میگیرد.

نکته : در هنگام ترخیص بیمارانی که عمل جراحی در هر دو چشم انجام گرفته یا هر دو چشم دچار مشکل بینایی است بیمار با ویلچر تا درب خروجی راهنمایی می گردد

نکته : جهت رفاه حال افراد ناتوان و سالمند و جلوگیری از سقوط بیمار نرده های اطراف دیوار در سرویس بهداشتی تعییه شده است

✓ در صورتی که بیمار کودک است، برای حمایت روحی از کودک در تمام مراحل درمان، از حضور والدین در کنار کودک اطمینان حاصل می شود تا آنجا که روابط عاطفی میان والدین و کودک مانع انجام اقدامات درمانی نباشد(جهت برآورده شدن این بند هر کودک میتواند در صورت نیاز دو همراه داشته باشد)

✓ پرستار بخش نکات مریوط به اینمی کودک در تخت را مانند بالا بودن نرده های کنار تخت کودک، استفاده از حضور همراه هوشیار به والدین آموزش می دهد

✓ تحويل کودک از ریکاوری ، توسط بیماربر با حضور پرستار و والدین انجام میگیرد (نوزادان و کودکان بی قرار توسط بیماربر در آغوش گرفته میشود نه والدین)

✓ در صورتی که بیمار سالمند باشد، طبق ارزیابی اولیه بیمار، تمام مواردی که بیمار را در معرض خطر قرار می دهد مانند سقوط از تخت، احتمال عفونت و زخم بستر، در مراقبت های بیمار مدنظر قرار می گیرد.

✓ در صورتی که بیمار ناتوان باشد، (یا بدلیل ریختن قطره در چشم دچار تاری دید شده باشد) راهنمایی توسط پرسنل جهت دریافت ویلچر صورت می پذیرد(ویلچر در قسمت نگهبانی درب ورودی موجود می باشد و با ارائه کارت شناسایی معتبر در اختیار بیمار قرار می گیرد.)

✓ حضور دو همراه برای کلیه بیماران ناتوان و سالمندی که بخاطر شرایط سنی در معرض خطر بیشتری (سقوط) قرار دارند (مانند بیماران ویلچری ، نیازمند واکر و ...)جهت انجام کارهای قبل از عمل (گرفتن نوارقلب و عکس رادیولوژی و آزمایش خون و...) بلامانع می باشد.

✓ حضور همراه دوم در مورد کودکان با معلولیت ذهنی و جسمی با صلاحیت بخش بستری و درخواست همراهان بلامانع می باشد.

✓ در بیماران مجھول الهویه ، طبق روش اجرایی شماره ۲۱ (محور رهبری و مدیریت) عمل می شود.

✓ پرستار بخش در زنان باردار به نیازهای تغذیه ای(در صورت لزوم ارجاع به کارشناس تغذیه) و همچنین به داروهی تجویز شده(جهت پیشگیری از تداخلات) ، ممنوعیت مصرف بعضی از داروها توجه می کند.

✓ پرستار بخش در بیماران روانپزشکی/اختلالات ذهنی، ریسک خودکشی و خطر سقوط را در نظر می گیرد و بر روند اقدامات درمانی توصیه شده نظارت می کند و به حضور همراه هوشیار در کنار بیمار تاکید می نماید.

✓ پرستار بخش در بیماران دارای انگ اجتماعی (متلایان به ایدز، سوء مصرف مواد و غیره) نکات زیر را در نظر می گیرد.

۱- انتخاب دقیق و رعایت ملاحظات محل بستری این بیماران برای پیشگیری از ایجاد استرس برای بیماران مجاور و احساس نامطلوب برای بیمار با عنوان ترد شده.

۲- استفاده از وسایل حفاظت فردی

۳- عدم استفاده از هرگونه برچسب به منظور مشخص نمودن بیماران

۴- عدم تبعیض در ارائه خدمات درمانی به فرد

۵- حفظ محترمانگی

✓ اجرای کلیه استاندارد های اینمی و حقوق گیرندها خدمت توسط کارشناسان کنترل کیفی به صورت هفتگی با برنامه های ماهانه مورد بررسی قرار می گیرد و در چک لیست کنترل کیفی با کد F-۰۴-۰۱ ثبت و به مدیر کیفیت گزارش می شود.

✓ مدیر کیفیت در صورت تکرار عدم انطباق های گزارش شده درخواست تکمیل فرم اقدام اصلاحی توسط کارشناس کنترل کیفی می نماید و در صورت نیاز به حضور مسئولین هر واحد جهت انجام اقدامات اثرا در کمیته اخلاق پزشکی، کمیته خطاهای پژوهشکی مطرح می نماید.

✓ مدیر کیفیت بر اجرای اقدامات و گام های عملیاتی درج شده در فرم اقدامات اصلاحی نظارت می کند و همچنین مددکار اجتماعی بر ارائه به موقع و کامل خدمات به بیماران نظارت می کند.

نکته:

پمبلت و بروشور آموزشی در حیطه مراقبت و درمان به بیماران ارائه می گردد.

دستورالعمل روش اطلاع رسانی خبر بد:

نحوه عملکرد:

دادن خبر بد به بیمار یکی از تلخترین و بدترین اتفاقات هر کادر درمانی می باشد این امر مخصوصا در مواردی صادق است که قرار باشد خبر فوت یا معلولیت و یا بیماری صعب العلاجی را به بیماران دهیم روش مورد استفاده در بیمارستان ما بر اساس پروتکل ۶ مرحله ای باکمن (spikes) که یکی از معتبرترین روش های ارائه شده جهت گفتن خبر بد است می باشد که شامل:

- آماده کردن محیط (setting)
- شناخت درک بیمار از وضعیت موجود (perception)

- تعیین میزان نیاز بیمار به دریافت اطلاعات (invitation)
- آگاهی دادن به بیمار (knowledge)
- اسخ صحیح و همدلانه به واکنش های بیمار (empathy)
- اطمینان از فهم صحیح خبرتوسط بیمار و آماده کردن وی برای مراحل بعدی (strategy & summary)
- هر مصاحبه ممکن است تمام مراحل را به طور کامل نیاز نداشته باشد، اما باید هر کدام به ترتیب به دنبال هم انجام شوند چرا که موفقیت هر مرحله به مراحل قبلی بستگی دارد

۱-گام اول: ترتیب دادن یک نشست برای مصاحبه یا گفتگو:

۱-۱ • خصوصی کردن فضاء؛ در یک محیط خصوصی، مخاطب احساس راحتی بیشتری خواهد داشت. بهتر است در هر بخش یک اتاق با شرایط ذیل جهت برگزاری جلسه گفتن خبر بد آماده باشد و به پرسنل و پزشکان بخش اطلاع رسانی شود:

↔ اتاق مورد نظر دارای صندلی راحت جهت نشستن به تعداد حاضرین باشد.

↔ فضای اتاق مذکور دارای حریم مناسبی باشد به نحوی که محرمانگی اطلاعات ذکر شده، در این جلسه حفظ شود

↔ محل تردد پرسنل نباشد.

↔ محل قرار گرفتن تلفنی که دیگران باید به آن پاسخ می دهند نباشد.

↔ امکانات لازم جهت مدیریت کردن واکنش های فیزیولوژیک احتمالی همچون **faint** کردن مريض و ... در محیط در دسترس باشد.

اگر امکان چنین محیطی وجود نداشت، با کشیدن پرده و یا جایجا کردن مختصر مبلمان، می توان محیط را خصوصی تر کرد.

۲-۱ • دخالت دادن نزدیکترین فرد؛ کسی مثل همسر، سرپرست یا هریک از نزدیکان، که خود شخص تمایل داشته باشد، باید در نشست باشد. اگر تعدادی از نزدیکان حضور دارند، خوب است به انتخاب خود شخص، یک یا دونفر از آنها به داخل دعوت شوند.

۳-۱ • نشستن؛ ایستاده یا در یک حالت غیر رسمی نباید صحبت کرد. نشستن نه تنها به آرامش مخاطب کمک می کند، بلکه نشان می دهد که گوینده عجله ای نداردو به ایجاد حس مشترک و اعتماد در مخاطب کمک فراوانی میکند. بهتر است مانع فیزیکی بین گوینده و مخاطب نباشد (مانند میز) و صندلی ها به هم نزدیک باشند. اگر مخاطب در حال معاینه یا درمان بوده، باید اجازه داد به پوشش و شرایط عادی برگرد و با حالت معمول خود در گفتگو حضور یابد.

۴-۱ • ارتباط دائم با بیمار؛ در حین صحبت، برقراری تماس چشمی لازم است. گاه ممکن است لمس بازو یا گرفتن دست بیمار/ همراه باعث آرامش بیشتر و قبول راحت تر واقعیت گردد. انتخاب شیوه مناست برای این تماس و احياناً لمس مخاطب، به «شرایط فرهنگی»، «میزان دوستی و نزدیکی» و از همه مهمتر، «احساس راحتی شنونده» بستگی دارد. به هر حال، نباید مخاطب احساس کند که گوینده حواسش به غیر او نیز هست.

5-1 پیش بینی مدیریت کارها و رفع مزاحمت های احتمالی حین گفتگو؛ بهتر است جلسه را در وقت مناسب برگزار کرد که عوامل خارجی، مزاحم صحبت نباشند. در محدودیت های زمانی و در خلال کارها خبر بد را نباید به بیمار/همراه داد به هیچ وجه خبر بد به صورت تلفنی گفته نشود و به صورت حضوری باشد **6-1** مناسب بودن لحن و شیوه گفتگو؛ تأمل، متنانت، گاه سکوت و وقفه در کلام، برای دادن فرصت کافی به شنونده، از ترفندهای موثر و مهم هستند.

نکته: پزشک مسئول بیمار که آگاه ترین فرد تیم درمان می باشد مسئولیت گفتن خبر بد به بیمار یا همراه ایشان را دارد و در صورت عدم حضور پزشک با توجه به تصویب در کمیته اخلاق بیمارستان این مسئولیت به عهده مدیر پرستاری یا باسابقه ترین پرستار حاضر دربخش که می تواند پاسخگوی سوالات درباره سیر بیماری (پروگنووز *prognoses*) و برنامه آینده درمانی باشد تفویض می گردد.

۲- گام دوم: شناخت و درک

در گام های دوم و سوم این روش، "باید قبل از گفتن، سوال کرد!". پیش از بحث درباره نکاتی که گوینده می خواهد اطلاعاتی بدهد، بایستی از مخاطب پرسید که او چه می داند و چه توقعی دارد؟ اطلاعات ما باید ادامه آن چیزی باشد باشد که می داند و خبر ما باید تکمیل کننده اطلاعات بیمار باشد اگر نمی دانیم بیمار ما چقدر اطلاعات دارد بهتر است با چند سوال باز از خود بیمار بپرسیم:

تا حالا در مورد بیماریتون چیزی بهتون گفتند؟ / فکر می کنید چقدر بیماریتون جدی هست؟ / میدونید چرا تستهای تشخیصی را برآتون انجام دادیم؟

با این سوالات هم مطلع میشویم بیمار چقدر اطلاعات دارد هم یکسری واکنشهای روانی بیمار مانند انکار، خوش خیالی کاذب، انتظارات غیر واقعی را

۳- گام سوم: تشخیص خواست بیمار:

در حالی که بعضی اشخاص به دنبال اطلاعات کامل هستند، برخی تمایلی به دانستن همه چیز ندارند چون فرار از اطلاعات یک مکانیزم سازگاری روانی محسوب می شود بعضی از افراد با فرار از اطلاعات سعی دارند آرامش خودشان را حفظ کنندما حق نداریم به بیمار/همراهی که نمی خواهد راجع به بیماری اطلاعات زیادی داشته باشد فراتر از نیازش اطلاعات دهیم . میزان اطلاعاتی که ارائه می شود، باید تا حدی مناسب با اسطح انتظار و خواست مخاطب باشد. از جمله سوالاتی که خوب است مطرح شود این است که "از من انتظار دارید به شما چه میزان اطلاعات بدهم؟" یا "توقع دارید چگونه درباره نتیجه این آزمایش به شما توضیح دهم؟" دوست دارید جزئیات بیماریتون رو بدونید یا ترجیح میدید راجع به کارهایی که در آینده می خواهیم انجام دهیم باهات صحبت کنم؟" پاسخ بیمار می تواند میزان توقع و همچنین آمادگی او را نشان دهد. اگر پاسخ بیمار منفی بود باید بپرسیم که آیا کسی هست که ما این اطلاعات را باهاش در میان بزاریم؟

نکته: در نظر داشته باشیم که بیمار حق دارد **که نداند** به عنوان مثال زمانی که خبر فوت را می دهیم بسیاری از افراد برایشان کافی است که صرفا بدانند بیمارشون فوت کرده است برای اینگونه افراد نیازی به دادن اطلاعات دلخراش و

جزیيات ناراحت کننده در خصوص اینکه قبل از ایست قلبی، تنفسی بیمارچه وضعیتی داشته یا چه اقداماتی انجام داده اید نیست مگر اینکه همراه خودش تمایل به دریافت همچنین اطلاعاتی داشته باشد.

پس حق بیمار را برای ندانستن باید به رسمیت شناخت.

۴-گام چهارم: آگاهی دادن

بعد از انجام تمام مقدمات وقت آن رسیده که خبر بد را بدھیم:

بهتر است خبر بد را با یک هشدار اولیه (warning shot) یا پیش در امد به بیمار آغاز کنیم این کار مانع شوکه شدن بیمار و ایجاد آمادگی در وی میشود هم چنین روند اطلاع رسانی را تسهیل می کند.

به طور مثال می توان با این جملات آغاز به سخن کرد: «متاسفم که خبرهای بدی برایتان دارم...» یا «متاسفم که به شما بگویم.» «متاسفانه عمل شما اونجوری که انتظار داشتیم نشد»

برای صحبت درباره بعضی اطلاعات تخصصی و پیچیده با یک مخاطب غیرحرفه ای، رعایت نکات زیر می تواند سخن را پخته تر، قابل استفاده و موثرتر نماید:

- مطلب بایستی در سطح فهم و دایره لغات مخاطب آغاز شود.
- از کاربرد اصطلاحات پزشکی و اختصارات باید پرهیز کرد و به عنوان مثال به جای متاستاز گفته شود «پخش شدن»، یا به جای کنسر گفته شود "سرطان"
- اطلاعات در بخش های کوچک و کم کم بیان شوند. بعد از هر بخش، بهتر است از درک مخاطب و میزان دریافت او اطمینان حاصل شود و بعد بخش بعدی خبر عنوان گردد.
- وقتی امید کمی به بهبود هست، باید از جملاتی مانند «کار بیشتری از ما ساخته نیست» یا «این مشکل شمامست و...» پرهیز کرد! این موجب می شود که بیمار تصور مراحل مهم درمانی بعدی مانند «کنترل درد» یا «کاهش مشکلات عالمتی» را هم فراموش کند. بلکه باید گفت هر کاری از دست ما بر باید برای بیماریتان انجام می دهیم از جمله تمام تلاش خود را برای کاهش درد و رنج و کاهش علایم می کنیم.
- اگر جنبه مثبتی در مورد موضوع وجود دارد در کنار خبر بد، جنبه مثبت هم به بیمار ارائه دهیم.

۵-گام پنجم: توجه به احساسات مخاطب:

از دشوارترین چالش ها در اعلام خبر نامطلوب، «پاسخ مناسب به احساسات مخاطب» است تمرکز بر احساسات مخاطب و داشتن پاسخی هم‌دلانه، اهمیت فراوانی دارد. باید واکنش ها و احساساتی که ابراز می کند را تایید نمود و احترام گذاشت. واکنش های بیمار می تواند متنوع باشد، از «سکوت» گرفته تا «باور نکردن»، «گریه»، اضطراب، غش کردن، احساس گناه، خود یا دیگری را مقصراً دانستن، «عصبانیت» و حتی «توهین»! کادر درمان باید آمادگی برخورد با تمام این وضعیت ها را داشته باشند و بدانند در زمان بروز هر کدام از واکنش های روانی چه واکنش متقابلى باید بروز دهنداکنش های احساسی مخاطب (بیمار) اغلب بر اساس «شوك»، «انزوا» و «اندوه» بروز می کند و گوینده، بهخصوص یک پزشک، می تواند با احساس حمایتی که به او عطا می کند، همدى خود را نشان دهد. «همدى» طی چهار مرحله ایجاد می شود:

- ۱- ملاحظه هرگونه ابراز احساسات چون اشک ریختن، ناراحتی، سکوت یا شوک،
- ۲- فهم احساساتی که با عنوان کردن به اطرافیان، ابراز می کند و یا کشف احساساتی که بیمار تجربه میکند بر طبق رفتاری که بروز می دهد اگر اندوه شخص مشاهده می شود اما او ساکت است، می توان با سوال کردن از این که «به چه فکر می کند» موجبات ابراز احساسات او را فراهم نمود.
- ۳- شناسایی علت واکنش احساسی بیمار اهمیت دارد. به طور معمول، رفتار او به خبری که اعلام می شود مربوط است، اما اگر تردیدی هست، بهتر است از مخاطب دلیل آن پرسیده شود

- ۴- یک مکث کوتاه که اجازه بروز احساسات را به بیمار می دهد و بعد جمله ای را بگوییم که نشان دهد درک ما از احساس بیمار در ارتباط است
- خوب است پس از گفتن مطلب اصلی، قدری برای بیان احساسات بیمار صبر نمود. سپس جمله ای نظیر این می تواند کمک کننده باشد:

"می دانم که شما انتظار این خبر را نداشتید. واقعاً دوست داشتم حامل خبر خوشایندی می بودم کشف میکنیم"

فراموش نشود که بیمار، درمانگر خود را مهمترین پشتیبان خویش در قبال مشکلی که پیش آمده می دارد و این همدلی صادقانه، اگر با مهارت انجام شود، نقش اساسی در کاهش «انزوا» و «اندوه» او خواهد داشت.

تا زمانی که احساسات بیمار فروکش نکرده نمی توانیم وارد مرحله بعد شویم گاهی شاید مجبور شویم بارها واکنش همدلانه را مروور کنیم

۶- گام ششم: فن مقابله/خلاصه

پس از بیان خلاصه ای از نکات مهمی که در مورد آن ها بحث شد در پایان گفتگو، از مخاطب خواسته شود اگر نکته مبهم و پرسشی هست مطرح کند. در این مرحله لازم است که به بیمار راهکار دهیم چون مخاطب کاملاً گیج شده است با توضیح مختصر موضوع و با جلب همکاری بیمار، یک برنامه برای کارهای بعدی تعیین می شود. تنظیم یک وقت ملاقات بعدی یا یک برنامه از پیش تعیین شده برای خاتمه صحبت، می تواند باعث کاهش اضطراب و تردید گردد. اگر موضوع خبر بد فوت بیمار است در این مرحله باید همراهان بیمار را درخصوص روند اداری و قانونی برای تحويل جسد آگاه کرد.

نکته* در صورت ارائه اطلاعات به خانواده یا همراه بیمار لازم است اسرار شخصی بیمار محترمانه حفظ گردد و در صورت تمایل بیمار و اعلام رضایت ایشان اطلاعات به اعضاء خانواده یا سایر همراهان ارائه گردد.

دستورالعمل : محدوده و ضوابط محتوا و زمان فعالیت بلندگو / پیجر

کارکنان بخش های مختلف بیمارستان می بایست با شماره گیری عدد ۹ درخواست های خود را مبنی بر فراخوان فرد / کد مورد نظر به اطلاع پرسنل مرکز مخابرات برسانند. پرسنل مرکز مخابرات باید انجام فراخوانی را براساس درخواست بخش های مختلف انجام دهند و بدینوسیله فرد/ افراد مورد نظر ، به قسمتهای مربوطه فراخوانی شوند .

بلندی صدای پیج باید در حد استاندارد باشد به نحوی که موجب نارضایتی بیماران و همراهان بیمار نگردد بدین منظور به صورت سالیانه با هماهنگی کارشناس بهداشت حرفه ای بیمارستان بلندی صدای پیج از لحاظ آسایش صوتی بررسی و در صورت نیاز اقدامات اصلاحی صورت می پذیرد.

- ضوابط محتوا و زمان فعالیت پیج :

جهت فراخوانی افراد در بیمارستان شخص اپراتور موظف به رعایت نمودن نکات ذیل می باشد:

۱-۱-۱ زمان بندی مناسب (مکث کوتاه بین پیج ها) اطلاعات مورد نیاز ارباب رجوع را محترمانه اطلاع رسانی نماید

۱-۲-۱ از پیشوند آقا و خانم برای فراخوانی کلیه اشخاص استفاده کند و از فراخوانی گروهی افراد بدون بیان آقا و خانم خودداری شود

۱-۳-۱ جملات خود را با توجه به تنوع افراد مراجعه کننده از لحاظ سنی ، میزان شنوایی ، زبان و ... به آرامی اما واضح ادا کند و در هر نوبت فراخوان ، حداقل دو بار (با فاصله زمانی اندک) آن را تکرار نماید.

در زمان پیج کدهای حیاتی مانند کد ۹۹ (CPCR) در بیمارستان حساسیت موضوع از لحن فرد پیج کننده مشهود باشد و کدهای مربوطه را ۳ بار تکرار نماید

بدیهی است محدوده زمانی فعالیت پیج بر طبق برنامه کاری پرسنل مرکز تلفن و از ۷ صبح تا ۹ شب به غیر از روزهای تعطیل می باشد

- ۲- موارد مجاز اطلاع رسانی از طریق پیج شامل:

۱-۲-۱ فراخوانی پرسنل /پزشک در بیمارستان جهت انجام وظیفه

۱-۲-۲ فراخوانی بیماران جهت حضور در درمانگاه و ویزیت توسط پزشک

۱-۲-۳ فراخوانی همراه/مترجم بیمار به بخش های مختلف

۱-۴-۲ فراخوانی کدهای حیاتی : ۹۹ (CPCR) ، ۱۲۵ (آتشنشانی) ، ۳۳ با نام بخش (تخلیه) ، ۳۳ (آماده باش) ، ۵۵ (بحران)

۱-۵-۲ فراخوانی شماره پلاک خودروها جهت جابه جایی

۱-۶-۲ فراخوانی ساعت برگزاری کلاس های آموزشی، جلسات ، کارگروهای آموزشی

۲- پیش بینی سیستم جایگزین برای موارد قطع سیستم اطلاع رسانی و حوادث غیر مترقبه :

۳-۱- پرسنل مرکز مخابرات مخابرات می بایست در صورت مشاهده هرگونه نقص فنی در هنگام فرخوانی(پیج) (از جمله قطع و وصل شدن صدا، نامناسب بودن صدای بلندگوها یا میکروفون و...) که ارتباط را مختل می نماید پیگیری های لازم را انجام داده و در صورت تکرار، فرم اقدام اصلاحی را تکمیل نماید.

۳-۲- در مواردی که به هر دلیل پیج بیمارستان قطع شود پرسنل مرکز مخابرات می بایست اطلاع رسانی را از طریق تماس با شماره داخلی مورد لزوم انجام دهند.

۳-۳- همچنین در صورت نیاز به اعلام کد ۹۹، پرسنل می بایست شماره ۳۹۹ را شماره گیری کنند که در صورت عدم جوابگویی پرسنل مرکز مخابرات ، بعد از ۵ بوق امکان جوابگویی پیج توسط پرسنل بخش جراحی ۱ بوجود می آید بدین منظور دو عدد گوشی تلفن آبی رنگ در بخش جراحی ۱ و مرکز مخابرات قرار داده شده است.

۳-۴- در موارد بحران و حوادث غیر مترقبه (قطع پیج و تلفن) اطلاع رسانی از طریق بی سیم پرسنل انتظامات که در اکثر نقاط بیمارستان حضور دارند و هم چنین بلندگوی موجود در جعبه اورژانسی آتشنشانی نزدیک داروخانه صورت می پذیرد.

عنوان دستورالعمل : نحوه حفاظت از اموال گیرندگان خدمت

اسناد و مدارک پزشکی :

❖ پرستار در زمان پذیرش بیمار در بخش، رضایتname مبنی بر اجازه استفاده از اطلاعات پزشکی را چک می کند. در زمان بستری ، پرستار به بیمار و همراه وی اطمینان می دهد که گزارشات ثبت شده در شرح حال و پرونده بیمار محرومانه است و تنها پزشک معالج و کادر درمان اجازه دسترسی به اطلاعات را دارند .

- پزشک و پرسنل پرستاری تا زمانی که پرونده در بخش می باشد به هیچ وجه پرونده را تحويل افراد غیر مسئول (غیر از کادر درمان مربوطه) نمی دهند و اطلاعات پرونده را بصورت حضوری ، فقط در اختیار بیمار یا وابسته در جه ۱ مورد تائید بیمار، قرار می دهند .

نکته : امکان دسترسی به اطلاعات بیماران زیر ۱۸ سال و یا افراد مجنون ، از طریق ولی بیمار و یا قیم وی و پس از اطمینان از احراز هویت و رویت کارت شناسایی و قیم نامه، امکان پذیر می باشد .

❖ پرسنل خدمات پرونده را پس از تکمیل اوراق و مدارک جهت ترخیص بیمار ، به واحد ترخیص تحويل می دهد.

❖ واحد ترخیص پرونده را پس از اتمام روند ترخیص، به واحد بایگانی تحویل می دهد.

پرسنل بایگانی پرونده را در پوشه و در جای قابل اطمینان نگهداری می کند. زمانی که پرونده به بخش مدارک پزشکی تحویل داده میشود حق دسترسی کادر درمان محدود می گردد مگر با با اجازه پزشک معالج (به جز) مدیریت - مسئول فنی بیمارستان -پزشک معالج- دفتر پرستاری و کمیته های بیمارستانی (در زمان انجام وظیفه) که جهت بررسی کیفیت مراقبت ها و امور مدیریتی می توانند به پرونده دسترسی داشته باشند سایر پرسنلی که در درمان بیمار نقشی نداشته اند مانند پزشکان دیگر یا سایر پرستاران مجاز به دسترسی به پرونده بدون اجازه بیمار نمی باشند.

❖ پرسنل واحد پاراکلینیک در خصوص زمان و نحوه جوابدهی و نگهداری فایل های پاسخ دهی به بیمار یا همراه وی

اطلاع رسانی می کنند.

☞ اموال پیدا شده

طبق نامه شماره ۹۷/۳/۱۰۳۷ مورخ ۹۷/۰۵/۰۴ سیاست بیمارستان در قبال مدارک و وسائل به جا مانده بیماران یا مراجعه کنندگان، به شرح ذیل می باشد:

۱- تحویل عکس ها، تست ها و آزمایشات پیدا شده به بایگانی جهت ضمیمه شدن به مدارک بیمار

۲- تحویل دفترچه های بیمه به بخش ترخیص، جهت بردن مامور بیمه

۳- کارت بانکی در هر بخش یا واحدی که پیدا شد، برچسب تاریخ پیدا شدن روی آن چسبانده و به مدت یکماه نزد واحد نگهداری، سپس به یکی از شعب بانک مربوطه تحویل و یا در صندوق پست انداخته شود.

عنوان روش اجرایی : حفظ محترمانگی و تعیین سطح دسترسی افراد مجاز به اطلاعات بیماران

* سطح دسترسی افراد درون سازمانی و برون سازمانی بر طبق دستورالعمل ارائه اطلاعات پرونده و اطلاعات پزشکی تعیین می شود.

پزشک و پرسنل پرستاری تا زمانی که پرونده در بخش می باشد به هیچ وجه پرونده را تحويل افراد غیر مسئول (غیر از کادر درمان مربوطه) نمی دهن و اطلاعات پرونده را بصورت حضوری فقط در اختیار بیمار یا افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می شوند قرار می دهد.

با توجه به الزام حفاظت از اطلاعات درمانی بیمار و رعایت اصل محترمانگی درج هرگونه تشخیص بیماری و سایر اطلاعات درمانی بر روی جلد پرونده بیمار و تابلوی موجود بر بالین بیمار ممنوع می باشد. در صورت درخواست همراهان بیمار(چنانچه یکی از همراهان بیمارپزشک/پیراپزشک و سایر رشته های وابسته به گروه پزشکی باشد و تقاضای پرونده بیمار را نماید) جهت مطالعه پرونده صرفا با اعلام رضایت بیمار یا ولی قانونی او(والدین،سرپرستان قانونی افراد صغیر و نمایندگان قانونی) او این امر امکان پذیر می باشد. نحوه اخذ رضایت باید به صورت خصوصی و نا محسوس باشد که موجب عوارض روحی و حاشیه ای برای بیمار نشود

پرسنل مدارک پزشکی:

۱. پرونده بیمار را پس از تکمیل اوراق و مدارک جهت ترخیص بیمار توسط پرسنل خدمات به حسابداری ترخیص تحويل می دهد.

*پرسنل ترخیص به بیمار اطلاع رسانی می کند که در صورت نیاز به اطلاعات پرونده می تواند کپی آن را دریافت نماید.

۲. پرسنل ترخیص پرونده بیمار را پس از اتمام ترخیص به بایگانی تحويل داده و نام بیمار و شماره پرونده را در دفتر ثبت و از پرسنل بایگانی امضاء می گیرد تا از تحويل و محفوظ ماندن پرونده اطمینان حاصل نماید.

۳. پرسنل بایگانی بنا به درخواست بیمار و همراه وی (که از طرف بیمار مجاز می باشد) پس از رویت کارت شناسایی و احراز هویت از اطلاعات و مستندات مربوط به پرونده و نتایج اقدامات پاراکلینیکی کپی گرفته و در اختیار وی قرار می دهد.

نکته : فقط بیمار و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می شوند

میتوانند به اطلاعات بیمار دسترسی داشته باشند

امکان دسترسی به اطلاعات بیماران زیر ۱۸ سال و یا افراد مجنون از طریق ولی بیمار و یا قیم وی و پس از اطمینان از احراز هویت و رویت کارت شناسایی یا قیم نامه امکان پذیر می باشد

۴. کلیه اوراق پرونده در پوشه و در جای قابل اطمینان ، نگهداری می گردد .

۵. پرسنل بایگانی دسترسی به اطلاعات پرونده با مجوز رسمی از طریق مراجع قانونی را کنترل نموده و با هماهنگی مدیریت در اختیار کارشناس مراجعه کننده می گذارد.

۶. هرگونه درخواست تحقیقاتی از پرونده پزشکی بیمار بنایه درخواست کتبی دانشگاه علوم پزشکی و با ارائه کارت شناسایی و پاراف مدیریت داخلی را کنترل می کند و کپی پرونده را در اختیار فرد محقق می گذارد.

نکته: پس از ترجیح بیمار زمانی که پرونده به بخش مدارک پزشکی تحویل داده میشود طبق دستورالعمل کشوری الف پ-۱-۹۵۹ حق دسترسی کادر درمان محدود میگردد و تنها با مجوز پزشک معالج و درحضور پرسنل واحد مدیریت اطلاعات سلامت این امر امکان پذیر می باشد.

به جز مدیریت -پزشک معالج-دفتر پرستاری و درمانگاه و کمیته های بیمارستانی که جهت بررسی کیفیت مراقبت ها و امور مدیریتی می توانند به پرونده دسترسی داشته باشند سایر پرسنلی که در درمان بیمار نقشی نداشته اند مانند پزشکان دیگر یا سایر پرستاران مجاز به دسترسی به پرونده بدون اجازه بیمار نمیباشند.

عنوان روش اجرایی : نحوه ارائه خدمات به بیماران مجهول الهویه

۱. بیمار توسط پرستار تریاژ پذیرش می شود.
۲. پرستار تریاژ، پس از رویت بیمار مجهول الهویه بلافضله سوپروایزر بالینی را در جریان قرار می دهد.
۳. سوپروایزر بالینی انتظامات کشیک را جهت تماس با پلیس ۱۱۰ در جریان قرار می دهد.
۴. پلیس ۱۱۰، در حضور مسئول تریاژ و انتظامات کشیک مدارک فرد را جستجو و در صورت عدم رویت هر گونه کارت شناسایی از بیمار، وسائل بیمار را طی صورت جلسه ای با امضای مسئول تریاژ و انتظامات کشیک و سوپروایزر وقت نزد خود تا زمان ترجیح بیمار نگهداری می کند.
۵. بیمار مجهول الهویه در سیستم H.I.S توسط فرد پذیرش کننده بیمار، به عنوان مجهول الهویه با شماره - ثبت می گردد و کارت مجهول الهویه شماره دار (۱۰۲۰۳...) روی سینه بیمار نصب می شود.
۶. سوپروایزر کشیک مشخصات ظاهری بیمار را در اختیار اورژانس، انتظامات و پذیرش قرار می دهد تا در صورت مراجعه اقوام بیمار اطلاع رسانی صورت پذیرد.
۷. سوپروایزر کشیک در صورت پیدا نشدن هیچگونه مشخصاتی از فرد ، به مددکار اجتماعی اطلاع می دهد و مددکار اجتماعی، کارشناس امور حقوقی را جهت بررسی امور حقوقی و روند قانونی در جریان قرار می دهند.
۸. در صورت مشخص شدن هویت بیمار ، می بایست فرم تغییر نام هویت بیمار توسط بیمار/همراه و کادر درمان تکمیل و به گزارش پلیس ۱۱۰ ضمیمه گردد و نام بیمار در سیستم HIS وپرونده بیمار در بایگانی با رعایت اصول مستندسازی تغییر یابد. نکته: لازم

- به ذکر است مشخصات بیمار مجھول الھویہ بدون مخدوش سازی مستندات قبلی در کنار کلمه بیمار مجھول الھویہ ثبت می گردد به گونه ای که مشخصات قبلی قابل خواندن باشد و کلمه **error** با خودکار قرمز در بالای صفحه یادداشت می گردد.
۹. اگر هویت بیمار مشخص نگردید پرونده بیمار تحت عنوان بیمار مجھول الھویہ ۱۰۲و۳و... نام گذاری می شود.
۱۰. در صورت پذیرش بیمار مجھول الھویہ جدید پرسنل می بایست قبل از پذیرش بیماردر سیستم **HIS** ، جستجو کرده و شماره بعدی به بیمار اختصاص یابد و بر اساس همین کد ، پرونده بایگانی می گردد.
۱۱. در صورت مراجعه نوزادان شیرخوارگاه که هنوز شناسنامه آنها صادر نگردیده و هویت آنان شناخته نشده پذیرش تحت عنوان نوزاد شیرخوارگاه ۱۰۲و۳و... انجام می شود و شماره پرونده نوزاد در اختیار همراه بیمار(فرد مراجعه کننده از شیرخوارگاه) قرار داده می شود تا در مراجعات بعدی بر طبق همین شماره، نوزاد، پذیرش گردد .
- نکته: در صورت مشخص شدن هویت نوزاد در مراجعات بعدی ، فرم تغییر نام توسط فرد مراجعه کننده از شیرخوارگاه تکمیل میگردد و تغییر نام مطابق اصول مستندسازی انجام می شود.
۱۲. در صورتی که هویت بیمار مجھول الھویہ بعد از ترجیح از بیمارستان مشخص گردید می بایست فرم تغییر نام پس از اطمینان از هویت بیمار و مشاهده گزارش پلیس ۱۱۰ ضمیمه پرونده می گردد و سپس نام بیمار در سیستم **HIS** و همچنین پرونده بیمار در بایگانی با رعایت اصول مستندسازی تغییر می یابد
۱۳. سوپروایزر کشیک در صورتی که امکان ارائه کامل خدمات (با توجه به تک تخصصی بودن بیمارستان) برای بیمار فراهم نبود پس از انجام اقدامات اولیه برای بیمار، زمینه انتقال/اعزام بیمار را فراهم می کند.
۱۴. سوپروایزر در صورت فوت بیمار در شرایطی که هیچ راهی برای شناسایی بستگان بیمار برای بیمارستان وجود نداشته باشد مراتب را بصورت تلفنی به نیروی انتظامی و کارشناس امور حقوقی گزارش می نماید تا از طریق قانونی اقدامات بعدی (جهت ترجیح جسد) انجام شود.

Patient Rights & Responsibilities

آدرس: شیراز بلوار مطهری نبش تقاطع ستارخان

تلفن: ۰۷۱۳۶۲۷۷۰۷۰

تلفن نوبت دهی: ۰۷۱۳۶۲۸۰۴۴۳-۰۷۱۳۶۲۸۰۴۴۴

Address : Satarkhan Sq. Motahari Blvd. Shiraz-Iran

Tel : (+98 71) 36277070

تلفن نوبت دهی: ۰۷۱۳۶۲۸۰۴۴۳-۰۷۱۳۶۲۸۰۴۴۴

Web Site : www.khodadoust.info

Email:khodadousthospital@yahoo.com